

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่นแรกที่มาฝากครรภ์ใน
โรงพยาบาลสมุทรสาคร

วราพร บุญยะธาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ.2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่นครั้งแรกที่มาฝากครรภ์ในโรงพยาบาล
สมุทรสาคร (FACTORS ASSOCIATED WITH ADOLESCENT PREGNANCY
AMONG ADOLESCENT PRIMIGAVIDA ATTENDING ANTENATAL CARE
CLINIC AT SAMUTSAKHON HOSPITAL)

วราพร บุญยะธาน 4737566 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: จรวยพร สุภาพ พ.บ.,อ.ว.(เวชศาสตร์ครอบครัว)

กนิษฐา จำรูญสวัสดิ์ สค.ค (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข) วิรัชธิ์ กิตติพิชัย วท.ค.

(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการศึกษาข้อมูลย้อนหลังชนิดแบบมีกลุ่มเปรียบเทียบ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และปัจจัยคัดทำนายนการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่นที่มาฝากครรภ์ในโรงพยาบาลสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีวัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 ปี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มศึกษาเป็นสตรีวัยรุ่นตั้งครรภ์แรกจำนวน 203 คนและกลุ่มควบคุมเป็นสตรีวัยรุ่นไม่ตั้งครรภ์จำนวน 203 คน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 15 มิถุนายน-15 สิงหาคม 2549 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ และวิเคราะห์หาตัวแปรคัดทำนายนการตั้งครรภ์ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณอิสระ

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}<0.05$) ได้แก่ บุคคลที่พอกอาศัยด้วยในปัจจุบัน อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ การเคยใช้สารเสพติด การเคยสูบบุหรี่ การเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเคยถูกพุดจาแทะโลม ความรู้เรื่องเพศ เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนสมรส พฤติกรรมทางเพศของกลุ่มเพื่อน สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับครอบครัว การได้รับข่าวสารเรื่องความรัก และเพศสัมพันธ์จากสื่อ พฤติกรรมทางเพศเสี่ยง การสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ในสตรีวัยรุ่น ได้แก่ การถูกจับหน้าอกหรือถูกเปิดให้ดูอวัยวะเพศ การถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์โดยไม่สมัครใจ เมื่อนำตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่นดังกล่าวข้างต้นมาวิเคราะห์ด้วยสถิติถดถอยพหุคูณอิสระ พบว่า ปัจจัยที่สามารถคัดทำนายนการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่น ได้แก่ ระดับการศึกษา การเคยใช้สารเสพติด การสูบบุหรี่ การถูกพุดจาแทะโลม การเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับครอบครัว พฤติกรรมทางเพศของกลุ่มเพื่อน เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนสมรส โดยตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปร สามารถทำนายนการตั้งครรภ์ได้ ร้อยละ 75.9

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งนี้ คือ ครอบครัว โรงเรียน ควรร่วมกันส่งเสริมและให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา พ่อแม่ควรมีการสื่อสารเรื่องเพศและสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรวัยรุ่น โรงพยาบาลควรมีนโยบายส่งเสริมการสร้างแกนนำด้านสุขภาพและสร้างเครือข่ายโดยเน้นการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา และควรมีการพัฒนาสื่อสาธารณะในเรื่องเพศศึกษาให้เป็นสื่อที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาเจตคติหรือความรู้ในเชิงสร้างสรรค์ให้แก่วัยรุ่น

คำสำคัญ : การตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่น / โรงพยาบาลสมุทรสาคร

FACTORS ASSOCIATED WITH ADOLESCENT PREGNANCY AMONG ADOLESCENT PRIMIGAVIDA ATTENDING ANTENATAL CARE CLINIC AT SAMUTSAKHON HOSPITAL

WARAPORN BOONYATHAN 4737566 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN FAMILY HEALTH

THESIS ADVISORS: JARUEYPORN SUPARP, M.D., DIP., THAI BOARD (FAM. MED.), KANITHA CHAMROONSAWASDI, Ph.D. (MEDICAL SOCIAL SCIENCE AND PUBLIC HEALTH), WIRIN KITTIPICHAI, Ph.D. (APPLIED BEHAVIOR RESEARCH),

ABSTRACT

The study is retrospective and case-control research with the objective of examining factors associated with and predicting adolescent pregnancy attending the antenatal care clinic at Samutsakhon Hospital. The sample was adolescents whose ages were under 20; they were divided into 2 groups: 203 pregnant adolescents as the study group and 203 non-pregnant adolescents as the control group. Data collection was carried out by self-administered questionnaire from 15 June–15 August 2006. The correlation was analyzed by Chi-square test whereas the factors predicting adolescent pregnancy was analyzed by Multiple Logistic Regression analysis.

The results showed that factors associated with adolescent pregnancy with a statistical significance ($p < 0.05$) were persons living together, occupation, level of education, income, experience in addictive substance, experience in smoking, experience in alcohol drinking, experience in flirting, knowledge about sex, attitude towards premarital sex, sexual behavior of peer group, relationship between adolescents and family, receiving information about love and having sex from media, sexual risk behavior and communication between adolescents and parents or guardian about sex. The factors that were not associated with adolescent pregnancy were adolescent's breasts being touched by others or faced with a sexual exhibitor and forced to have sex. When the variables significantly associated with adolescent pregnancy were analyzed by Multiple Logistic Regression analysis, the results showed that factors predicting adolescent pregnancy are the level of education, experience in addictive substance, experience in smoking, experience in flirting, experience in alcohol drinking, relationship between adolescents and family, sexual behavior of peer group and attitude towards premarital sex. All 9 variables could predict the probability of adolescent pregnancy at 75.9 %

There were suggestions from this study that both family and school should promote and educate on sexuality. In addition, parents should have good communication with their children and create good relationships with their children. Finally, hospitals should place the policy on forming public health leaders and building up the network to transfer knowledge on sexuality as well as develop public media regarding sexuality as suitable media to further develop the constructive attitude or knowledge to adolescents.

KEY WORDS : ADOLESCENCE PREGNANCY / SAMUTSAKHON HOSPITAL

206 pp.